

تائئارق ددعت ۱۸.

(۱۴۰۵/۰۴/۰۱ - ۱۴۰۰)

۱۴۰۱ ری ۰۵، هب نشکی - (۱۴۰۰-۱۴۰۱) یلی صحت لاس

- (هصالخ) رات فگشیپ
- هیلوا نورق رد تائئارق یاضف مهف یارب تاعال طاعاستا موزل
- (ص) ربماپ تداهش زا دعب یحال طصا یراق یباحص
- هندی دم رد یرقم نیلوا، یری عم نب بعصم یالاب دنلب ماقم
- (ع) اماما طسوت شنندش تمذم و نیی ندیم تئارق زا دوعسم نبا عانتما
- راتخم تئارق یارب یرای عم هجهل رد تیل هسا
- نامثع فحاصم یگژی وود فحاصم فال تخا و ندوب هطقن نودب
- میرک نآرق رد ماجعالا طقن و بارعالا طقن هچخیرات
- راصما تئارق لمحت رد طخالامسر ششک؛ نآرق ندوب هطقن یب تلع
- تئارق لمحت رد یفحصم حال طصا
 - نآرق رد یفحصم لوق شیریپ مدع
 - عارقلا تاقب طبتک زا یخرب
 - تئارق فال تخا رد یراذگ هطقن مدع ریثأت

(هصالخ) رات فگشی پ

یارب تاعالطا عاستا موزل نورق رد تائارق یاضف مهف هیلوا

رتاوتم عبس نامز ات تائارق نیا هکیلاحرد ،تسا ربمایپ ات عبس زا رتاوت لکشم :درگاش ،ریغ ال ریثک نب هللا دبع وهف :يکلم الامأو» :هدومرف نایب عمجم همدم رد هک یروطنامه .تسین ةیاورو ،حیلف نبا ةیاورو ،یزبالا ةیاور :تایاور ثالث هلو ،سابع نبا یلع دهاجم أرقو ،دهاجم یلع أرقو

؟ تسا رتاوتم امش رظن هب نیا . تسین رتاوتم هک نیا .»[1]ساوقلل نیسحلا یبأ

ار امش فرح نیمه لوا رطس ،مجنپ هحفص ،میناوخم هک یاہوزج نیا مجنپ هحفص دینیبب :داتسا دنکیم لقن یشکرز زا

امأ ،ةعبسللا ةمئلأا نع ةرتاوتم اءنأ قیقحتلا :«ناهربلا» یف یشکرزلا لاق و هذهل مه دانسأ نإف ،رظن هیفف ملس و هلآ و هیلع هللا یلص یبنلا نع اهرتاوت [2]یہتنا ،دحاولا نع دحاولا لقن وه و بتکلا یف دوجوم عبسللا تاءارقللا

دنیوگیم هچ همارکلا حاتفم بحاص مینیبب الاح بخ

دحأ وه و بئاسلا نب ءللا دبع نع ذخأ ریثک نبانإ :مهلوق یلإ راشأ ءلعل :تللق سابع نبا و ةریره یبأکیبا ةذمالت نم هریغ نع ذخأ ءنإ اولوقی مل و یبأ ةذمالت یف اولاق امک هیف اولوقی مل و دحاو نع لقن امّانإ ءنأ مهراطف ،مهریغ نع ال و هریغ نع ذخأ نإ و هنع هذخأ راهتشال کلذلّعل نکل و ،ةعاجم نع ذخأ ءنا هریغ و عفان

زا یلیخ نم .تسا تروص نیا هب اهدنس هک دنکیم انعم تروص نیا هب ار یشکرز فرحّاقیقّد ناشیا ؛دراد یئادتبا یهحفص کی .دینیبب ار هیکدف یاہ لیاف .ماہتشاذگ شتقو یارب ار بللاطم هفاضا تاحفص نیا هب منکیم هعلاطم و تسه منکمم هک هچ ره نم ؛ینأرق مولع ثحابم تسرهف حرطم عمجم همدم زا امش هک هلاسّم نیا رد یشکرز تاملک .تسا نیمه **تاحفص** زا یکی .منکیم تبحص هرابنیا رد لیصفت هب اج نآ رد ،دینک تشاددای دشاب ناتدای میدیسر هللاش نا .دینکیم

هذخأ راهتشال کلذلّعل نکل و» :دندهیم باوج یشکرز لاکشا نیمه زا همارکلا حاتفم بحاص موحرم یکی ناشیا .دننرب فرح روطنیمه هک دنتسین یمدآ همارکلا حاتفم بحاص ؛«هریغ نع ذخأ نإ و هنع

مرصاق نهذ رد هچ ره میدی سر ناشی اباوج هب هلالءاش نا .دنتسه اهق ف نیعبتتم نیرتگرزب زا .منکیم ضرع دشاب

هب و دشاب رتاوتم هکنیا هب دسرب هچ درادن حیحص دنس اهنیا دنیوگیم دیهمتلا بحاص:۲درگاش .دسرب ربمایپ

فرح هک یزور نامه .میدناوخ ار نیا شپ لاس دنچ ام .تسا نایبلا رد ناشداتسا فرح نیا :داتسا موحرم ،درادن دنس آلصا دیوگیم ناشی دینیبب متفگ .مدناوخ مه ار عمجم همدم ممدناوخ ار نایبلا لصتم یاهدنس اهنیا هک دناهدرک باختنا ار اهنیا لیلد نیا هب دنیوگیم عمجم همدم رد یسربط دنس نوچ دیوگیم ناشی اما درادن دنس آلصا دنیوگیم ناشی .دوشیم اعدا ود لاجّیا یلع .دراد حیحص .تسا هدرک باختنا ار اهنیا دراد حیحص لصتم

،هدش رئا دادغب و روباشین رد هک یسرادم رد ،عمجم نامز رد :تسا نیا مهدیم نم هک یباوج :درگاش زایمسا هک هدوبن مزال آلصا هک هدوب نیب یردق هب اهنیا .هدوب مولع نیرت لوادتم زا تئارق ملع رکنم هک تسا لیلد نیا هب دنزیم فرح تروص نیا هب هک نم لثم یسک ینعی .دنروایب رفن دص لوبق مه مه و تسا یفاک نیمه دنتفگیم اذل ،هدوبن رکنم یسک نامز نآ رد اما .تسا رتاوت دندرکیم

داتسا .میدناوخ [3]نافرعلال لهانم زا ار یناقرز ترابع ام :...دنبورب اضف نآ رد مه نآلا رگا :داتسا باتک یدعب پاچ رد اما متفگیم ار نیا مباتک لوا پاچ رد نم تفگ ناشی .هدوب رهزالا هاگشناد .تسا رتاوتم رشع و عبس مدید تفرالاب نم تامولعم یتقو .«یعالطا قفا عستا امل» دنیوگیم نآلا یسک رگا ،دنتشاد ار اهنیا اهنآ هکینامز نامه منک ضرع مهوخم اذل .تسین یخوش نیا غلطم هک تسا رطاخ نیا هب ام یاهفرحّاعون .دوشیم زاب وا یارب اضف نیمه ،دورب نآ لابندهب

نیلوا زا مدید و متفر نآ لابندهب نم [4]دندومرف یلضف یداه خیش یاقآ متفگ .میتسین ییحی اهنآ زایکی .تسا هدش هتشون باتک راهچ و لهچ دهاجم نبا باتک ات هدش هتشون هک یباتک .دنبیم مان باتک راهچ و لهچ ات ناشی .تسا یرجه داتفه یافوتم مرطن هب هک تسا رمعی نب یلیخ هک دینیبیم دیوریم نآ لابندهب امش یتقو ینعی .تسه مه رتشیب .تسه اهنآ امسا نم.دیوگب یزیچ کی تسا نکمم درادن عالطا یتقو هک تسا عیسو نینچنیا اضف .تسا هدرتسگ .میوگب ار یتاکن مه و مناوخب ار ترابع مه هک ماهتشاذگ اجنیا ار راوناالاراحب

[1] (ایلا ؤلماشلا میقرتب ، ۳۴ / ۱) یسربطلا - نایبلا عمجم ریسفت

[2] ۲۱۶ ص ۷، ج؛ (نیسردملا عامج-ط) ؤمالعلا دعاوق حرش ی ؤمارکلا حاتفم

[3] ۴۳۹ ص ۱ ج نارقلا مولع ی نافرعلال لهانم

[4] وبأ هنأ یل رثكألا بهذف ،اهي فّلأ نم لوأ ی ف نوخرؤملا فلتخي و ۲۷ ص هی نآرقلا تائارقلا [4] متاح وبأ هنأ ؤیاهنلا ؤیاغ ی ف یرجلال نبا بسح و ، (ه 224 ت) مالس نبا مساقلا ديبع (مالسال مولعل ؤیशल سیشأت) هباتك ی ف ردصلال نسح دیسلال بهذ و ، (۲۵۵هـ ت) یناتسجسلال و رداصم نم هیلع تفقو ام ی ف - ؤلأسملل یعبتت دعب و . (۱۴۱هـ ت) یفوكلال بلغت نب نابأ هنأ یل اهدعب فیلألل عباتت م (۹۰هـ ت) رمعی نب ییحی وه تءارقلا ی ف فلأ نم لوأ نآ تیأر - عجارم

دع ب ی حال ط ص ا ی راق ی با ح ص (ص) رب ما پ ت داهش زا

میدوب موس هحفص رد ام

نوئرقم لا نوئی با ح ص لا و ، نوئی ب ت م و مه ن ع اودخ نوئی ع بات و نوئی با ح ص ءارق لا و ، ت بات ن ب دیز و ی با و ، م ال سل هیل ع نی ی ص ول ا دی س و نی ن م و م لا ری م : ءع ب س ، سابع ن با : نوئی راق لا و . ی ر ع ش ا ل ا ی س و م و ب ا و ، د و ع س م ن با و ، ن ا م ث ع ا ر ق ء ن ا ف سابع ن با ا د ع ا م ی با ء ذ م ا ل ت م ه و ق ر ی ر ه و ب ا و ، ب ئ ا س ل ا ن ب ء ل ل د ب ع و نوئی ف و ک ل ا و ر ش ع د ح ا نوئی ن د م ل ا و ء ت س نوئی ک م ل ا نوئی ع بات ل ا و . ا ض ی ا دیز ی ل ع ری ث ک ق ل خ ف نوئی ب ت م ل ا ا م ا و . ن ا ن ث ا نوئی م ا ش ل ا و ء ت س نوئی ر ص ب ل ا و ر ش ع ء ع ب ر ا و ، ری ث ک ن ب ء ل ل د ب ع : ء ث ا ل ت نی ی ک م ل ا ن م ط ب ض ل م ک ا م ه ن م نی ط ب ا ض ل ا ن ک ل ، ء ب ی ش : ء ث ا ل ت ا ض ی ا نی ی ن د م ل ا ن م و ، ن ص ی ح م ن ب د م ح م و ، ج ر ع ا ل ا س ی ق ن ب د ی ح م و ، و ر م ع و ب ا و ، م ص ا ع : ء س م خ نی ی ر ص ب ل ا ن م و ، ع ا ق ع ق ل ا ن با ر ف ع ج و ب ا و ، ع ف ا ن و ی ح ی : ء س م خ نی ی ف و ک ل ا ن م و ، ب و ق ع ی و ، ق ا ح س ا ن با ء ل ل د ب ع و ، ر م ع ن ب ی س ی ع : ء س م خ ا ض ی ا نی ی م ا ش ل ا ن م و ، ی ئ ا س ک ل ا و م ص ا ع و ، ء ز م ح و ، ن ا م ی ل س و ، ب ا ث و ن ب [1] ر م ا ع ن ب ء ل ل د ب ع و ، ی م ر ض ح ل ا ح ی ر ش و ، ث ر ا ح ل ا ن ب ی ح ی و ، ل ی ع ا م س ا و ، ء ی ط ع

دین بی م . د ن ا ه د ر ک ش خ ب ه س ن ا ش ی ا ؛ « نوئی ب ت م و مه ن ع اودخ نوئی ع بات و نوئی با ح ص ءارق لا » . د ش ک ی م ل و ط ی ل ی خ م ی ن ک ت ب ح ص ا ه ن ی ا ک ت ک ت ه ب ع ج ا ر م ی ه ا و خ ب ا م ر گ ا ه ک د ن ر ب ی م م س ا ی د ا ر ف ا ز ا ذ ل . د ی ن ی ب ب ا ر ا ه ن ی ا ک ت ک ت د ی ن ا و ت ی م ه ط ح ل د ن چ ر د . ت س ا ت س د ر د ا م ن ا م ز ر د ع ب ا ن م ه م ه ل ل ا د م ح ب : م ن ا و خ ب ا ر ت ر ا ب ع . م ن ک ی م ض ر ع ا ه ن ی ا ه ب ع ج ا ر ا ر ی ت ا ک ن ا ه ن ت ن م

ت د ا ه ش ز ا س پ ا م ا د ن د و ب ء ا ر ق ا د ا ت س ا ه ک ی ن ا س ک ی ن ع ی نوئرقم ؛ « نوئرقم لا نوئی با ح ص لا و » م س ا ا ج ن ی ا ر د . د ن د و ب م ه د ا ی ز و د ن د و ب نی ئرقم ت ر ض ح د و خ ن ا م ز ر د ا ل ا و . ه ل آ و ه ی ل ع ه ل ل ا ی ل ص ر ب م ا ی پ ، ه ن ا ی ه د و ب ه ک م ر د م ن ا د ی م ن ؟ ت س ا ی س ک ه چ د ی ن ا د ی م ، د ش ه د ی م ا ن ء ی ر ق م ه ک ی س ک ل و ا . د ی آ ی م ن ا ه ن آ . ت س ا ت ر ج ه ز ا د ع ب ن ا و ا ی . ت س ا ت ر ج ه ز ا د ع ب ی ل و

ن ب بعصم یالاب دنلب ماقم هنی دم رد یرقم نیلوا ،ریمع

بعصم بانج دځا دی هـش -دناهـدروآ ناشـباتک رد مه [1]یلضف یـداه خـیش هـک- مالسا ملع رد یرقم لوا .تسا ریمع ن ب

زا هن [2]دروآ رد ار ادخ ربمایپ کشا هک تسا یناسک زا .تسا هتخانـشان ریمع ن ب بعصم ردق یلیخ .دمآ رد ناشکـرابم کشا دنـدرک هاگن وا هـب ترضح یـتقو .دنـدرک هاگن وا هـب هکنـیا زا هـکلب ،شـتداهـش هـکم رد یـتقو یـنعی .«هـکم یـف باش فرطا» هـب هدوب فورعـم هـکم رد بعصم نوچ دنیوگیم ؟اـرج .دنـدربـیم مان ار بعصم ،دنـدربـب مان نامـام زـیـع یـتـشم شـوپ کـیش یـلیخ ناوچ کی دنـتساوخیـم مولعـم شـنـدروآ مالسا یـتقو .دوب هـدرک یـفخـم و دروآ مالسا دعب .دوب تروص نیـا هـب اعقاو .دوب فورعـم ترضح هکنـیا زا لـبق ،تـشـگـرب هـشـبـح زا .تـفر هـشـبـح هـب هـک یـتقو ات .دنـدروآ وا رس یـیـالـب هـچ ،دش هـحـفـص کی هـیـکـدف رد .دنـداتـسـرف اچ نآ هـب ترضح .تـفر رتـدوز وا دنوش امرف فیـرشـت هـنیـدم هـب ماهـدروآ اچ نآ رد ار تسه ریمع ن ب بعصم فصو رد هک یـتایـاور .تسه ناشیا یارب یلالقتسا

روطنیا هک تشاد یندب ناشیا .دوب هتسب هنیپ ،دوب هدروخ باتفآ مه نارگید ندب دینیـبـب وا زا هـباحـص یـتقو .داتفا نابایب و ترجمه هـب ،داتفا رفس هـب دعب .دوب هـکم ناوچ نیـرتـزان ؛دوبـن مامـت دنیوگیم ؟!دوب تروص نیـا هـب بعصم یـتقو میـتـسه یـسک هـچ ام دنـتـفـگیم دنـدرکیم دای دنـنکیم یورهـدایپ هکنـیا لـثم ،درکیم ادیپ رشقت یـنعی !دشیم دنلب چاق چاق شـنـدب یاه تسوپ کزان تسوپ رمع کی .دوب هدش تروص نیـا هـب شـنـدب یاه تسوپ اپ لوات زاریغـهـب وا ،دنـزیم لوات و بـتـک رد ماهـدروآ هـک یـتایـاور رد اذل .دشیم دنلب هیال هیال ناشیا ندب یـتـخـس رثا رد ،دوب هـک

هنیـدم رد -غاب- یطئاح کی هـب یـزور کی نم دنـدومرف مالسلـاهـیلـع نیـنـمؤمـلاریـما ،تسه [3]تنسلـهـا یرای بآ ار غاب کی !میـیـوگیم ام یـزیچ کی .امـرخ تـشم کی ازا هـب مه نآ ،مـنک غاب یـقسـات مـتـفر رضحـم هـب دعب و مدروآ ار امـرخ تـشم کی دنـدومرف ترضح دعب !دنـدب نم هـب امـرخ تـشم کی ات مدرک هـک تسا اچ نآ .دنـنکیم فیـصـوت ار وا نهاریپ .دش دراو بعصم لاج نامه رد و مدیسر ادخ ربمایپ یـتمـعن و زان هـچ هـک دنـدیـم یـنعی .دنـداتـفا هـیرگ هـب دنـدرک هاگن وا هـب ترضح یـتقو دنیوگیم .تسه یرقف هـچ اب الـاح ام .تشاد

لیکشت عارقا هسلج هنیـدم رد و درک همـاقا مـعـج زامن و دنـداتـسـرف ار وا ترضح .تسا یرقم لوا ناشیا هـب مه دنوشیم فرشم چاچ هـک مه نآلا .دینک هاگن ات ماهـدروآ ار اهـنـیا نم !یهـاگـتـسد و مد هـچ .داد هـب اشوخ ؛دیـحـوتـلا لهـا ؛دنـهـدم مالسا وا هـب هـک تسا یناسک زا مه ناشیا .دنوریم دجا یداهـش ترایز هـک هیـلوا یاهـزور نامـه .دادیم دای و دوب هداد لیـکـشت عارقا هسلجـالـصا .تسا یرقم لوا ناشیا !شلـاح دای نآرق و دنـتـسـشـنـیم دینیـبـب .دنـدوب هداد لیـکـشت عارقا هسلج ،دنـدوب هدروایـن فیـرشـت ترضح .دوب ناشیا دنداد وا هـب ار یرقم ناوـنـع هـک یـسک نیـلوا .دنـدادیم

اب- سوا سیئر ذاعم ن ب دعسـالـثم .مدروآ هـحـفـص نآ رد مه نم .تسه یـبـلـاج تایاور [4]راونالاراجـب رد دمآ هنیـدم هـب ناشیا یـتقو .دش نامـلـسم ناشیا تسد هـب -دیـاهـدینـش مه هـک یـیـاه فیـرعـت مه نآ

دنگیم هارمگ ار ناناوج دراد و هدمآ یسک دنتفگ وا هب یتح .دوب هدشن ناملسم ذاعم نب دعس زونه دوح دعب .دش ناملسم و دناوخ نآرق هداتسرف نآ یارب بعصم بانج ،ناشی غارس داتسرف ار یسک بعصم دوح .«میخّ رلا نم لیژنّت،مح» ؛دناوخ وا یارب ار تلصف هروس ،دمآ ناشی لابند دعس مامت هک مدید ؛هجو یف مالسالال رون تیار ،دش مامت و مدنواخ ار نآرق نم هک نیمه دنگیم دای مسق .دش ناملسم و تفگ نیتداهش و دمآ و درک لسغ تفر دعب .تسا

دنیوگیم هکنیا سپ .تسا -ردق تلالچ نیا اب-ریعم نب دعصم بانج یرقم لوا هکنیا روظنم دوح نامز امش رگا الا و .دنتشاد ترضح زا دعب ار تمس نیا هک دنتسه یناسک روظنم نویباحص

[5]هنوعم رئب گنج رد مرطن هب .دینک ادیپ دهوش یعبشم لصف دیناوتیم هرابود دیورب ترضح نإ» ،رکبوبا نامز رد یکدنا هلصاف اب .دندش دیهش ترضح دوح نامز رد نآرق ظافح زا رفن هاجنپ

کی رد .رفن دصناپ دیآیم مدای هک روح نآ ؟رفن دنچ .«[6]ظافحلاب ةمامیلا موی رحتسا دق لتقلا ظافح یارب یهآگتسد هچ نامز نامه رد دینیبب !دنوش هتشک نآرق ظافح زا رفن رصناپ یریگرد نامز نآ رد هک تسا ینشور دهوش اهنیا .میوش در اهنیا رانک زا روظنیمه هک تسین روح نیا .هدوب .دشیم ماجنا راک یگدرتسگ نیا هب

ءارقا سالک نیودت یمسر تمس هک ینویباحص ینعی ؛«نوئرقملا نوّیباحصلا و» نیاربانب هدوب اهنیا زایشیب یلیخ یلیخّ الم مع الا و .دنس اب مه نآ ،دندوب هدرک ادیپ

ثحابم تسرهف هحفص لوا رد ؛«مالسل اهیلع نییصولا دّیس و نینمؤملا ریمأ :ةعبس» ناذاز .دنگیم لقن دایز دوعسم نبا زا تنسلها هک تسا یتیاور .متشاذگ ار شتیاور ینآرق مولع دنیوگیم ناشثیح له اذل .دنا هدرواین ار نآ هلابند و دندیدن حالص نارگید .تسا هدروآ ار نآ هلابند ار هروس داتفه دیوگیم دوعسم نبا .ددریگیم داریا نآ هلابند هب اما «حیحصلا یف» ،نآ لوا تمسق مالسل اهیلع بلاطیبا نب یلع سانللا ریخ یلع نآرقلا تمتخ» و مدرک یقلت ادخ ربمایپ زا مدوخ [7]».

هب .تسا هدروآ ربیکلا مجعمل رد مه و هدروآ طسوالا مجعمل رد مه یناربط هک تسا یریبع نیا شباتک ود ره رد یناربط .ربیکلا مجعمل ،طسوالا مجعمل ،ریغصلا مجعمل ؛دراد باتک هس مرطن رد تنسلها ،مدرک یقلت ترضح زا ار هروس داتفه دیوگیم هک یتمسق !تسا بللاج یلیخ .دراد ار نیا

هنیدم خیرات رد [8]رکاسع نبا .دراد ناشی طقف ار شمود هکت اما .دنداد ناشثیحا رد لصفم مه ار دنس .تسا بللاج یلیخ دروآیم اچ نآ رد هک یدنس .الاب دنلب یلیخ دنس اب مه نآ .دراد مه قشمد .هدوب سراف ناذاز .دناسریم ناذاز هب

میریک نآرق میلعت عاونا

نآ زا عون کی ؛تسا عون دنچ نآرق میلعت .متشاذگ نآرق میلعت عاونا مان هب **یاهحفص** کی هیکدف رد اهنآ زا یکی .دوب هدش ظفاح زاجعا اب هک مظاک ییالببرک لثم .تسا تمارک و زاجعا اب نآرق میلعت همزمز مدوخ اب ار یزیچ کی متشاد هک دنگیم لقن ناذاز دنیوگیم باتک هس-ود رد .تسا ناذاز دوح دلب متفگ !؟یناوخ یمن نآرق اچ تسا بوختیادص هک وت دنتفگ دندش دراو ترضح ،مدرکیم .دوب همهه نیمه ینعی .ندیمهفن یزیچ نم و دنتفگ یزیچ کی نم شوگ رد دندمآ ترضح .متسین هلصاف نم شوگ زا ار ناشرس ترضح یتقو ادخ هب مسق دیوگیم .دنتفگ هچ ترضح هک مدیمهفن .دناوخیم نآرق مه دعب و متسه نآرق لک ظفاح هک مدرک ساسحا دنداد

؟نینمؤملاریما ای دوب ربمغیپ یارب ناتساد نیا :درگاش

دوب نآ یاج نیام روظنم .هیدی دن ار تررضح .تسین اه یباحص عذج ناذاز الصا .نینمؤملاریما :داتسا

،هلب دندومرف تررضح .دیوگیم روظنیا ناذاز متفگ مالسلالهیلع رقاب اماما تمدهخ [9]دیوگیم یوار مطعا مسا هب و اشوگ رد نینمؤملاریما ؛«دری ال یذلا مطعألا مسالاب ناذازل اعد (۴)نینمؤملاریما» اجنیه شدهاش ،درادن در مطعا مسا هک تسا فورعم مدرم نیب هک یزیچ نیام .دوشیمن در هک دندرک اعد تسا .

ای یروباشین لاتف نیطعاوالا ةضور باتک رد مرظن هب .تسه رگید یاهباتک و یدنوار جئارخ رد و میورب نآ لابند دیاب الاح .دربیم مسا مه طایخ نغم زا ناشیا اج نآ رد .تسا یرگید باتک .هدوب یسک هچ وامینیبب .

نغم نذا یف ملکث» دنیامرفیم سماخال رد ،میتسم طارصلاب باتک رد .تسا اهنآ زا یکی ناذاز مه رانک رد ار ود ره .«[10]ناذاز هل لاقی لجرب لعف کلدک و نآرقلا هتقول ظفح ایفخ طایخ .میرکلا نآرقلا میلعت عاونا ؛تسا نیام حفص ناونع .دناهروآ

دراد ناشیا هک یتایصوصخزا .هیلع هللا مالس .دوب ریمع نب بعصم بانج یرقم نیلوا نیاربانب و دوجو هلیسو هب لاعتم دنوادخ ،دروآیم نامیا تمعن و زان نآ زا هک یسک نیام ،تسا بیجع یلیخ هک ناج ظافح و دوجو دجا گنج هجوبح رد .دوشیم مولعم تمایق زور اهنآ شزرا هک دنکیم ییاهراک تروصه لبوا زا ،درک دیهش ار ناشیا هک یسک نآ .یویند بابسا بسح هب هتبل .دش ادخ ربمایپ و متفایم هار رگشل رد شاوی شاوی .مرادن یسک چیه اب یراک نم تفگ و تفرگ میمصت یدرف .میوشب ریگرد رگید ارچ ،تسا مامت هیضق متشک مه ار تررضح یتقو .مشکیم ار ربمایپ صخش هابتشا تررضح اب ار بعصم و دمآ و دمآ .دنک دیهش ار تررضح طقف هک دمآ .دوب نیام و یلصا تین ادمحم تلتق» دز ادص دعب ،درک دیهش ار ناشیا و درک هلمح و دید ار بعصم .تفرگ اه نآ یلاحشوخ ،تخیر مه هب الصا ،دش مامت هیضق هک دندش لاجشوخ رافک .«هلآوهیلعهللالصل شیر- دندوب یناسک هچ دینادیم نم زا رتهب امش دوخ هک یناسک فرط نیام ؛تخیر مه هب ار اضف

رارف همه ؛«[11]مُكَانُخُأ یفْ مُكُوْعَدَیْ لُؤْسَرْلَا و» ؛دینادیم همه .دندرک رارف هوک هنیس زا -اهدیس دندرک .

رپس و هیاقو تررضح کرابم دوجو ظفح یارب و تداهش ینعی .درک ار راک نیام بعصم لتاق نیام ،دش لاجشوخ و درک مالعا نوچ اما .دادیم همادا زاب ،تسین تررضح هک دوب هدیمهف رگا .دش ینوکت مه رافک رگشل و درک رارف هوک هب مالسا رکشل ،دندز ادص مه همه ،دندش لاجشوخ مه نیکرشم ود ،نیتداهشلاوذ و نینمؤملاریما دعب ،دش دیهش بعصم هک دوب اجنیا .دش مامت راک هک لاجشوخ هدمآ دراو زور نآ رد نینمؤملاریما ندب رب هک ییاه مخز .دندرک تظفاحم تررضح زأالماک ،دندوب رفن نیام .دنتفر و درک عفد ار اه نوعلم نیام دنوادخ هکینامز ات ؛دوب روطچ تررضح لاح هک دراد بیاجع ،دوب هک ینوعلم نیام هک دش ببس و تداهش لصا ؛درک راک هچ بعصم هک دمآ مدای هک دوب رطاخ نیام هب مه .دیاب دوجوب عنام و یارب و دربب ولج ار شرک دناوتن ،دوب هدرک ار تررضح دصق طقف

هک یناذاز دمآ مدای هک دوب اجنیا ؛«مالسلالهیلع نییصولا دّیس و نینمؤملاریما :ةعبس» نبال قشمد هنیدم خیرات ،ریبک مجعم ،طسوا مجعم- تنسله باتک رد ،دنداد دای نآرق و هب تررضح هک دراد تلالد لیذ و ردص ردقچ دینیبب ؛...تفگ نم هب دوعسم نبال دیوگیم هک دراد تیاور -رکاسع ار هروس داتفه تررضح زا نم هک تفگ نم هب دوعسم نبال دیوگیم اهنآ ؛دناهدرک فذح ار نآ لیذ ار نآ .متفرگ اچک زا ار نآ هیقب دیوگب هک تسا یماقم ماقم ؛؟یدرک راک هچ ار هیقب بخ ،متفرگ ؛دناهروآ مه اب ار ود ره هک تسا تنسله باتک دوخ یارب اهلتن نیام هکیلاحرد .دناهروای رگید نب یلع سانلا ریخ یلع هلک نآرقلا تمتخ» و متفرگ تررضح زا مدوخ ار هروس داتفه دیوگیم .تسا بللاج یلیخ باب نیام رد تیاور نیام .«مالسلالهیلع بلالطیبا

؟ ار شا هیقب ینعی ایآ «هلک نآرقللا تم تخ» ؟تسیچ هلمج نیازا روطنم :درگاش

یئابطابط همالع یتقو .ددعتم هکلب و ار نآرق لک ینعی .هروس داتفه نآ اب ینعی هن :داتسا یتح هک درادن یعن نامچه ،تشاد دارفا تروصب ار تئارق دنج ،تشاد فحصم دنج یباحص ره دندومرف نآ اب هک دوب ییاضف زا و دوب ناشدوخ مسرر هک دشاب یصاخ یدارفا تئارق هب «نآرقللا تم تخ» .دوب سونام

۱۵ص هی نآرقللا تئارقلا [1]

'یلَعَعَمَسْ نَم ینَتَدَح :لاق یی طرقللا بَعَكْ نَب دَمَحْم نَع ؛۲۵۸ص ۵ج ؛راشپ ت - یذمرتلا ننس باتک [2] بَعَصْم غَلَطْ دِجْسَمْلَا یِف مَلَسَو هَیْلَعْ هَلَلَا یَلَص هَلَلَا لُوسَرَعَم سُولَجَل اَن ا :لُوقِی بِلَاط یَبْأ نَب یَكَب مَلَسَو هَیْلَعْ هَلَلَا یَلَص هَلَلَا لُوسَرَعَم اَر اَمَلَف یُورَفِب عَوْقَرَم هَلْ دُزْب اَلْا هَیْلَعْ اَم «رَیْمُعْ نَب فِیْكَ :مَلَسَو هَیْلَعْ هَلَلَا یَلَص هَلَلَا لُوسَرَعَم اَق مَث هَیْف مَوِیْلَا وَه یَدَلْ اَو هَمْعَن لَان م هَیْف نَاک یَدَلَل مُتَرَسَو ،یَنْحُ اُتَعْفَرُو ،هَفَحَص هَیْدَی نَب تَعَضُوو یَلَح یِف حَارَو یَلَح یِف مُكْدَحْ اَدَغ اِذْ ا مُكَب دَابْعَلَلْ غَرَفَتَن ،مَوِیْلَا اَن م رَیْح دِیْمَوِی نَحْن هَلَلَا لُوسَرَعَم اِی :اُلاق هَبْعَلَلْ رَتْسُت اَمَك مُكْتَوِیْب دِیْمَوِی مُكْنَم رَیْح مَوِیْلَا مُتَن اَل :مَلَسَو هَیْلَعْ هَلَلَا یَلَص هَلَلَا لُوسَرَعَم اَق ف ،هَنْوُمْلَا یَف كُنَو

نم ، یطرقللا نع ،دایز نب دیزی ینتدح :قاحسإ نبا ؛(۱۴۵ / ۱) ةلاسرلا طءالبنلا مالعأ ریس [3] ،دجسمللا تئجف :لاق.ارمت هفك ءلمب یدوهی طئاحل یقتسا هن؛لوقی بِلَاط یَبْأ نَب یلَع عمس هآراملف ،هفراو ءكمب مالغ معنأ ناكو ،ءورفب ءعوقرم هل ءدرب یف ریمع نب بعصم انیلعل علطف تفردف ،اهیلعل وه یتللا هلاح یأرو ،میعنللا نم هفی ناك ام ركذ -ملسو هیلعل هللا یلص- هللا لوسر نحن :انلقف .(؟محلل و بزخ نم ءنفجب مكدحا یلعل یدغ اذإ ما ریخ مویلا متنا) :لاق مَث ،هیلعل هانیع (دئموی مكنم ریخ مویلا متنا لب) :لاقف.ءدابعلل غرفتنو ،هَنْوُمْلَا یَف كُن ،ریخ دئموی

املف ،میحرلا نمحرلا نم لیزنت مح بعصم هیلعل ارقف...۱۰ ص ؛ ۱۹ج ؛ (توریب - ط) راوانلا راحب [4] ...ملكتی نأ لبق ههجو یف مالسإلا انیأر دقل هللا و بعصم لاق اهعمس

نَم هَمْعَن م دِیْرَاو هُوْطَفَح نِیْدَلْ اَلْثَم نَوْطَفَح ی نِیْدَلْ اَن ا :۴۸ص ۹ج ،رجح نبا ی رابللا حتف [5] ءَارْقُلْ اُمُهَلْ اَقْی نَاک ءَبَا حَصْلَا نَم اَو ب اُولْتَق نِیْدَلْ اَن ا ءَهَنْوُم رِئِب ءَوْرَغ یِف مَدَقْت دَقَو ءَبَا حَصْلَا ی نَاثَلْ اُتِی دَحْلَا لُجَرَن یَغْبَس اُونَاکَو

یضر یراصنألل تبات نب دیز نأ ،قابسلا نبا ینربخأ :لاق ،یرهزللا نع ؛(۷۱ / ۶) یراخبللاحیحص [6] وبأ لاقف ،رمع هदनعو ءمامیللا لهأ لتقم ركب وبأ یلإ لسرأ :لاق - یحوللا بتکی نمم ناكو - هنع هللا لتقل رحتسی نأ یشخأ ینو ،سانلاب ءمامیللا موی رحتسا دقل لتقل نإ :لاقف ،یناتأ رمع نإ :ركب وبأ لاق ،" نآرقلا عمجت نأ یرأل ینو ،هوعمجت نأ الی نآرقلا نم ریثك بهذیف ،نطاوملا یف ءارقلاب وه :رمع لاقف «؟ملسو هیلعل هللا یلص هللا لوسر هلعل فی مل ائی شلعل ففك» :رمعل تلق :ركب ...رمع یأر یذلا تیأرو ،یردص كلذل هللا حرش یتح هفی ینعجاری رمع لزی ملف ،ریخ هللاو

هیلعل هللا یلص هللا لوسر یلعل تآرق» لاق هللا دبع نع ،ناذاز نع ؛(۱۰۱ / ۵) طسوالا محعمللا [7] «بللاط یبأ نب یلعل سانلا ریخ یلعل نآرقلا تم تخو ،هروس نیع بس ملسو

۴۰۱/ ۴۲) ركاسع نبال قشمد خیرات [8]

أَرْقَتْ لَكِنَّ إِنْ أَدَارَ أَيُّ تُلُقْ وَرَمَعِ يَبْأَنَ أَدَارَ نَعُفَافُ خُلَا دَعَسَ يَوَرَّامَ 195؛ ص 1، ج 1، حئارجال و حئارجال [9]

يَشْنُ أَنْ أَوْ يَبْرَمَ عَنِّي نَمُومُ لَإِيْمَ أُنْإِلَاقُ مُثَمَّسَبَتَفَ تَأَرْقُ نَمَ يَلَعَفُ هَتَّأَرْقُ نَسْخُتَفَ نَأَرْقُ لَإِ
وَفَنَأَرْقُ لَإِابَ يَلَفَيْكَ وَتُلُقْ نَأَرْقُ لَإِابَ أَلَهُ نَأَدَارَ أَيُّ لَاقَفَ يَتَوَصُّ هَبَجَعُافُ نَسَحُ قُلُخَ يَلَنَّاكَ وَرَعَّشَ لَإِ
هُتَفَرَعَ أَمِّمَ لَإِابَ يَنْدُأُ يَفَمَلَكَّتَفَ هَنَمُ تَوَنَدَفَ يَنْمُ نَدَافَ لَاقِوَبَ يِلَصُّ أَمِّمَ رَدَقَبَ أَلِإِ هَنَمُ أَرْقُ أَمِّمَ لَإِ
يَتَحَرِّوَنَعُ نَمَ يَمَدَقُ تَلَّازَ أَمِّمَ لَإِابَ وَفَيَّ يَفَلَفَتَفَ كَافُ حَتَفَا يَلَلَاقُ مُثَلُوقَيَّ أَمِّمُ تَمَلَعُ أَلَوَ
تَصَصَقَفَ دَعَسَ لَاقُ لَإِ دَ يَفَقُومَ دَعَبَ أَدَحُ هَنَعُ لَإِ سَأُ نَأُتَجَحُ أَمِّمَ وَرَمَهُ وَوَبَ أَرْعِابَ نَأَرْقُ لَإِ تَطْفَحُ
دَرِّي أَلِ يَدِّلُ مَطْعُ أَلِ مَسَالِابَ نَأَدَارَ لَإِ عَنِّي نَمُومُ لَإِيْمَ أُنْإِلَاقُ قَدَصَ لَاقُ عَرَفَعَجَ يَبْأَنَ يَلَعُ نَأَدَارَ هَتَّصَقُ

١٠٥ ص ١ ج ١ م يدقتال ي قحتسم ي ل م ي قحتسم ل طارصلال [10]

١٥٣ نارم ع ل [11]

تئارق زا دوعسم نبا عانتما شندش تدم و نى ندم (ع) ماما طسوت

دوشىم عمج نايب نىمه اب «لاض وهف انتءارق رىغ أرقى دوعسم نبا ناك نإ» تىاور: ۲درگاش

رىغ أرقى دوعسم نبا ناك نإ؛ تسا نىمه تىاور زا چىار ىقلت ألومعم هك دىتفگ ىزىچ امش: داتسا دندنكىم راهظتسا ار نىا تىاور زا ىنعى. تسىن نىا تىاور هكنىا لاج و، «لاض وهف انتءارق ندوب ىندم و ىفوك رطاخه ب مه نأ، تشاد ابا تئارق ضعب زا دوعسم نبا. تسىن نىا هكى لاجرد ىمن ار تئارق زا ىضعب ناشىا هك دنتفگىم ترضح هب. شدوخ ىاج شثحب. دركىم مه دىدش ابا ىلع أرقنن نحن امأ و لاض وهف انتءارق ىلع أرقى ال دوعسم نبا ناك نإ»؛ تسا نىا ترابع. دندناوخ تئارق سىئر و تسا دوعسم نبا نىىفوك تئارق سىئر؛ تسا مولعم نوچ؟ ارچ. «بأ ءارق ناىفس زا رهاط وبا. مىنكىم تبحص لصفم هنىىع نب ناىفس فرح رد اذل. تسا ىبا نىىندم نىي قارعل او نىي ندم لاءارق فالخا نع ءنئىع نب ناىفس تلأس لاق رهاطلا وبأ انثدح»؛ دىسرپ

هچنانچ. تسا ىنورىب هتفرگ اج دوهعم زىچ كى ىنعى. [1]ال لاقف فرحأل ءعبسلا ىف لخدت له مه وا، ناوخب تروص نىا هب هك دىوگىم نم هب اهنىا: دىوگىم ءاردلا وبا هك تسه ىراخب حىحص رد

ناك نا» هكنىا هن «لاض وهف ءارقى ال ناك نا» دىوگىم مه تىاور نىا. [2]ءارقا ال هللا و» دىوگىم. تسا راهظتسا ود نىا. «انتءارق رىغ ىلع ءارقى

تسا ام تئارق ركنم ىنعى «ارقىال»؛ درگاش

تاحفص زا ىكى. تسا لصفم ىلىخ دوعسم نبا همانرب. دركىم ار راك نىا. دوب نىمه، هلب: داتسا دوعسم نبا شور ىنعى؛ دشن مه راك مه دكى زونه هك تسا ناشىا ىارب مراد هك ىداىز راىسب تاسلج دىاش هثحابم نىمه رد ام. دراد لصفم ثحب ىلىخ وا رمع نارود، وا ىاه تشادرب، شراك مىدرک تبحص دوعسم نبا هب عجار ىددعتم

(۸/ ۲۹۳) دىناسأل او ىناعم ال نم أطوم ال ىف امل دىهم تل [1]

مَدَق: لاق، مَیْهَازِبْ إِنْ نَع، شَمْعُ أَلِ انْتَدَح، بِبْ أَنْتَدَح، صَفَحُ نُبْ رُمُعْ أَنْتَدَح؛ 170 ص 6 ج ىراخبالا حىحص [2]
لاق: ءَلَلْ دَبْعَ ءَاقْ ىَلَعْ أَرْقَى مُكْیَا؛ لَاقْ، مُهَدَجْ وَفْ مُهَبَلْ طَفْ ءَازْدَلْ یَبْأ ىَلَعْ ءَلَلْ دَبْعْ بَخَصْأ
{ ىَشْعَیْ إِذْ لَیْلَ لَإَوْ }؛ أَرْقَى مُتَعَمَّسْ فَيَكْ؛ لَاقْ، ءَمَقْلَعْ ىَلْ إِ أُرَاشْأَفْ؛ طَفَحْأ مُكْیَا فْ؛ لَاقْ، اَنْلُكْ
مَلَسَوْهَیْلَعْ هَلَلْ ىَلَصَّیْ بَنْ لَإَوْ مُتَعَمَّسْ یَنْأُ دَهْشْأُ»؛ لَاقْ، ىَثْنُ أَلْ أَوْ رَكْ ذَلْ أَوْ مُتَمَقْلَعْ لَاقْ؟ [1: لىللا]
مُتَعَبَاتُ أَلْ هَلَلْ أَوْ [3: لىللا] { ىَثْنُ أَلْ أَوْ رَكْ ذَلْ قَلْخْ آمَوْ }؛ أَرْقَى نَأ ىَلَعْ یَنْوُدِیْ رُیْءَ أَلْ وَّهْ، «أَذْ هَ أَرْقَى

ی رای عم هج هل رد تی له سا

راتخم تئارق یارب

الثم. هتفگ یم ار یزیچ کی شدوخ هج هل هب یسک ره، هدوب یوق هج هل شح ب نوچ نامز نآ رد: درگاش یسک - دنک متخ شدوخ یارب و دناوخ ب دنت دهاوخ یم یثقو الثم؛ دخچ یمن «فغض» رد رفن کی نابز یمن ار نآ اما دراد لوبق ار تئارق نآ هکنیا اب، دخچ یمن ش نابز - هدرک متخ راب رازه 18 تسا یعدم دناوخ.

بتک رد، دوب عفان دوخ فرح، میدروآ یوق یلیخ دهاش هک یثحابم نیرتمهم را یکی اذلف: داتسا عفان ناک، دمآیم وا دزن یسک ره، تسا نیا نم راتخم هک تفگیمن یدحا هب عفان هک دوب تئارق

،تسا مادک تدوخ راتخم هک تفگیم وا هب یسک رگا؛ ^[1]اهلک تاءارق لاب سانلا ئرقی هللا همحر کل و «تاءارق لایمجب سانلا ئرق تآ» دندرک ضارتعا وا هب دعب، تسا نیا نم راتخم هک تفگیم نم، تسا نآرق اهنآ همه؛ «نآرق لای باوٹ یسفن نم مراحأ، میطعلال هللا ناحبس» تفگ، الثم راتخم کی ینعی. دیامرفی امش هک تسا ینیمه یانعمه رایتخا اچنیا رد؟! منک مورحم اهنآ را ار مدوخ. اطخ و باوص باب زا هن مه نآ. دیدن سپیم ار اهنآ شدوخ فیلات یاضف رد عفان هک دوب ییاهزیچ ییاهزیچ عاونا، تینلی باب زا. تسا تیلهسا باب زا. تسا سنا باب زا یرزج نبا لوق هب هکلب. تفرگیم رطن رد وا هک

[1] (ص: ۵۳۲) ءارق إلامك وءارق لایمجب

فالتخا و ندوب هطقن نودب فحاصم یگژی و د فحاصم نامثع

موی کلم» دیه اوخیم امش ی تقوآلثم .تسا تداع هکلب .تسین ندرک دنسپ مروطنم :درگاش میوگب میه اوخیم «نیبتف» هملک یاج هب ای .دخچیمن امش نابز رد ایوگ دیوگب «نیدلا .«نیبتف» دیه ت فگ راب نارازه امش نوچ .دخچیمن نابز اجنیا رد ،«تبتف»

گنشق ،دیامرفب مه تشادای .منکیم ضرع دیآیم منهذ هب شیاچ رس هک یتاکن زا یضعب :داتسا ،تسه [1]یلضف ی داه خیش باتک رد هک یتاکن زا یکی .دوش هدافتسا اهنیا زا ادعب دیاب .تسا نامثع هک تسا هتکن نیا .تسا ابیز یلیخ ،دننکیم لقن یرگید یاج زا مه ناشیا مرطن هب هک مود .دن تشادن بارعا و هطقن فحاصم نیالوا .داتسرف فلتخم دالب هب ار فحاصم تفه ای چنپ مه اب فحاصم نیا هک تسه عضوم داتفه تصش دودح .دننکیم قرف و ندوب فلتخم مه اب هکنیا تئارق دیحوت تساوخ نامثع ی تقو هک دنیوگیم ناشیا ار هتکن نیا ؟درک نینچ اچ .دننکیم قرف رصم نآ له ا ینادیم تئارق بسانم ار یفحاصم ره درک یعس ،دنک فرط رب ار یلبق فالتخا و دنک اهنآ هک تسنادیم ،تسه «لکوتف» ییاج کی رد رگا ینعی .تسا یبوخ یلیخ هتکن نیا .داتسرفب اهنآ یارب اما دناوخیم «لکوت و» رصم نیا رد .تشون «لکوتف» اهنآ یارب اذل .دناوخیم «لکوتف» نامز رد مه ءارقا و دوب رتاوتم و دوب رصم له ا و دن تشاد همه هک یتئارق نوچ .تشون «لکوت و» .دهدب ناماس تساوخیم ار همه ار دوب هتفرگ تروص ترضح

طقن و بارعالا طقن هچخیرات میریک نآرق رد ماجعالا

نابز رد دیاش نآ زا دعب و یقیننیف نابز رد -میدیسر نآ هب هثحابم رد ام- هک دوب نیارتمهم هتکن هطقن اما دنتشادهطقن هک نیاب هک میدیسر نیاب ،دنتشونیم نآ اب هریح لههک دوب یطبن همه .دوبن زاین نوچ .دوبن ماجعالا طقن ،دش عورش میریک نآرق طقن هک یلوا ینعی .دنتشاذگ یمن نم ءیرب هللا نا» :دناوخ تروص نیاب هب نوچ دمآ بارعالا طقن لوا .دادیم ناماس مه ار تائارق ،دش عورش بارعالا طقن اذل .«ولوسر و نیکرشملا

دنتشاذگ هطقن اب ادتبا ار بارعالا طقنّالصا :درگاش

گنر اب هک دمآ نآ زا دعب ماجعالا طقن هک مدرک ضرع مه لبق هسلج دنچ .تسا تسرد ،هلب :داتسا دنهدب رارق هطقن اب ار ماجعالا طقن هک دنتشادن یاهراچ رگید دمآ رد پاچ یتقوآدعب ات .دوب زیامتم .دنراذگب نیعلال بحاص دمحا نب لیلخ تاکرح اب ار بارعالا طقن و

...:درگاش

ام نامز رد یتح دیوگیم یناد .دندرک هدافتسا وازآدعب .دوب هدرک ار راک نیارعش رد لیلخ :داتسا و بارعالا طقن ینعی .میهدیم ماجنا یگنر تروص نامه هب هکلب ،تسین موسرم یلیخ لیلخ راک .دندادیم ماجنا گنر و هطقن هب ار ماجعالا طقن

،هدوب لیلخ درک لیدبت هرسک هب ار هطقن هک یسک هک نیاروطنم :درگاش

دوب هتفرگن اج یلیخ راک نیادیوگیم مچنپ نرق رد یناد اما .تسا مود نرق رد لیلخ ،هلب :داتسا .تشادن انعم یگنر رگید پاچ رد ینعی .دنتشادن یاهراچ رگید دمآ پاچ یتقو اما .تسا بلایج یلیخ .دنریگ راک هب ار لیلخ تامالعل بارعالا طقن یارب دندش راچان اذل

،دروم داتفه ای تصش هن ،تسه فالتخا یس نامثع فحاصم رد :۲درگاش

هده رگید فحصم اب فحصم نیاب .دوب فحصم تفه .تسا دروم یس اهنا زا فحصم ود نیب ،هن :داتسا ات یس هب منامگ هب فحصم ود ره .دروم تفه و تسیبّالثم رگید فحصم اب فحصم نیاب .دوب ات دسریم دادعت نآ هب تافالتخا عومجم رد .دوب ات یس ریز ،دیسریمن

؛نآرق ندوب هطقن یب تلع لمحت رد طخلامسر ششک راصما تائارق

له طخ رد میوگب رگا الا و ؛...دوب طخ رد هطقن هکنیا اب :تسا نیا تسا مهم یلیخ هک یاهتکن یاهباتک رد .دوب ام نآلا یسراف نابز لثم ؟دندرکیم راک هچ بخ ،تشادن یقرف «ب» اب «ت» ،هریج باتک هک دراد زاین هچب کی هکنیا اب ینعی .دراد زاین بارعا هب یلو دنراذگیمن بارعا نآلا یسراف ام .میرادن یمالک چاو میراذگن هطقن رگا طفل لحم رد هکنیا امک .میراذگیمن اما دشاب هتشاد بارعا نارهت هب نسح» هک دشاب هتشون رگا .میراد مالک رد مه چاو کی و میراد درفم تاملک رد چاو کی هب ،تسا کت شدوخ «تفر» هملک .دناوخ یمن هابتشا یدح ،دشاب هتشادن مه یاهطقن چی ه و «تفر .دناوخ یمن «بقر» ،دناوخ یمن «تفز» هابتشا هب اچنیا رد ینعی .تسا چاو کت هملک هک انعم نیا .بارعا هن و هتشاد هطقن هن فحصملا مسر ینعی .هدوب روطنیمه مه نامز نآ رد .دناوخیم تسرد مه .دناوخیم تسرد ار هطقن مه و دناوخیم تسرد ار بارعا مه .دناوخیم مه مه

تائارق زا یرایسب دنتشاذگیمن ار طاقن یتقو هک دوب رطاخ نیا هب ؟دنتشاذگیمن ار طاقن ارچ بخ یرزج نبا ار نیا .مسرلا هلمتحی ،دنتشاذگیمن ار هطقن اذل .تفریم نیب زا راصما رد دوجوم نآ له ،دنداتسرفیم فلتخم دالب هب هک ار یفحصم ره .دادیم ناماس هک دینیبیم اذل .دیوگیم هلمتحی- نآ قبط و دننک هدافتسا فحصم نیمه زا دنتشاد هک یتائارق قبط دنتسناوتیم رصم .تشادن طقن نوچ ؛دناوخب- مسرلا

لمحت رد ی ف ح ص م ح ال ط ص ا
تائ ارق

رد یفحصم لوق شریذپ مدع نآرق

دناوخب دهاوخیم روط ره یسک ره هدش ثعاب هدوبن هطقن نوچ دنیوگیم یخرب اقاقتا: درگاش

دینک هاگن، ماهدرک داجا **یاهفص** کی یگزات هب. دندنزیم یبیرغ و بیجج یاهفرحّالسا: داتسا و دناهتشادرب ار نآرق یخرب دنتفگیم. دوب فورعم نیآالسا. دنییفحصملا نم نآرقلا ملعت اورذخا. هیوار دامح دندام. دورب داتسا دزن دیاب. دشاب عامس دیاب. دنداوخیم طلغ اهنیا. دنداوخیم نآ یور زا فحصم یور زا اما دوب دلب مه ار نآرق. دوب دلب رعش رازه رازه رازه. دوب عالطالا ریثک یلیخ و لقن ار وا تافیحصت، هتشون فیحصت هک مه یرکبوبا نآ. دوب هدیانشن داتسا زاینعی. دنداوخیم نآلا؛ دندومرفیم دایز اقاآج اح ار یفحص؛ یفحصم و میراد یفحص. دنداوخیم تروص هچ هب هک دنکیم. هدوب حالطصا هک منیبیم ماهدیسر نم هک

ملع زا تبحص دوب مشاه ینب گرزب هک نسح نب هللا دبع و ترضح نب دندومرفیم دایز اقاآج اح امش زا نم هک درک ضرع ماما هب و تفگ ار شدوخ فاصوا؛ «کنم عجشا، کنم ملعا انا» تفگ [1]. دش رفن ود مسا، درک دازآ هدنب ردق نیالآوهیلعلهلایلص ربمایپ تدج دندومرف مه ترضح. متسه ملعا هلاسم کی اما. متسه ملعا نم هک دوب هتفگ لوا. دوبن دلب هک مه وا. وگب ار اهنآ زا رفن هدی دوب روهشم نوچ. «یفحص لجر تن» داد باوج ترضح هب. دوبن دلب مه دنادب دیاب هک یاهداس یخیرات مه مالسلماهیلعل همئا دوخ. دندادیم ار اهنیا هک تسا اهنآ زا و دندادن نارگیدی هک دنداد ییاهزیچ همئا هیآ کی ترضح اجنیا اما. دندرکیم دنتسم مه هیداع بابسا هب دوب ییاضف یتقو، دنتشادن یعام لجر تن» ترضح هب نسح نب هللا دبع ات -دندومرفیم ییابیز نایب هچ اب اقاآج اح- دنداوخیم. متسه یفحص روج نیال، هلب! «یسوم و میهاربا فحص معن» دندومرف ترضح، تفگ «یفحص

و دنک زاب روطنیمه ینعی؛ «یفحصملا نم نآرقلا و یفحصملا نم ثیدحلا اورذخا» دنتفگیم اذل ار یتیاور یرایس تائارقلا همدم رد؛ دیراذگب مه رانک ار تاکن نیال. دندادیم زیهرپ نآ زا. دنداوخب دیرجلال یف ابوتکم ناک نآرقلا نال، «اورلا لبق نم یجی فالتخالال اما» دندومرف ترضح هک میدروا اقایق دینعی. دنداد تبسن نیال هب ار تاور فالتخا، [2] «هنم نوذخایف نوتای سانللا ناکو مدآلوا داتسا زا. دنداوخیم و دندمآیم دب و دندرکیم یشاقن ار فحصم ینعی. تسال نییفحصم راک نیمه یلیخ یاهزیچ. دوب دنداوخیم ناشدوخ هک یروطنامه هکلب. دندوب هدیانشن و دندوب هتفرگن هیبنتللا باتک. دینک معجارم ناتدوخ. تسین تقو مدید اما منداوخب متفگ نم؛ تسه مه یرادهدنخ. دنکیم رکذ ار تافیحصت نیال. تسال موس نرق یارب هک تسال یباتک؛ فیحصتلا ثودح یلع

ترضح هک ییاضف رد هک تسال نیال رب لاد اهنیا. مدرکیم ضرع ار یفحصم همیمض هب یرایس تیاور یانعم هب، «دیرجلال یف ناک» دنیوگیم مه دب و «اورلا لبق نم یجی فالتخالال اما» دندومرف مدرم و دنتفگیم، هدوب هدرتسگ هک دوشیم مولعم اذل. تسال «نییفحصملا فالتخا اورذخا» نیمه «نس تائارقلا نا؛ دشاب هدیانش داتسا زا و دشاب هتشاد دنس دیاب هکیلاحرد، دندیانشیم مه هکنیا و دنس و تنس هب رطان تاور فالتخا ینعی. دنداوخب دوخ یسک ره هک تسین روطنیا. ععبتم

نیب زا رگید اهنآ ینعی . دش وحمّ ادعب هک دوب یا هدرتسگ یاضف هکلب . دوبن دیوگب داتسا . تشذگ تقو اما میوگب زورما متساوخم هک دوب یلصف یاقآ باتک رد مه اهزیچ زا یضعب . تفر

، دشاب «فرح اّعبس» ثیدح زا هابتشا یقلت هب رطان دناوتیم «فالتخال انا» ایآ ۲: درگاش . دننک تئارق ، فرح اّعبس ثیدح رد تسا هدش هداد لی هست هک هچنآ رب لوصا رد ینعی .

دئاقع رد دناوتیم تئارق فالتخا ایآ هک مینک ثحب نآ زا دیاب اما دنیوگیم تئارق نآلا : داتسا . میسریم نآ هب هللاش نا . هن ای دشاب

، تسا تاکرح و لوصا روظنم : درگاش

، دننک مزتللم عامس هب مه لوصا رد : داتسا

یقلت تروص نیاب هب مدرم هک تسا نیاب فرح اّعبس ثیدح رد رگید لامتحا یلو هلب : درگاش . لوصا رد هدش هداد لی هست هک دنتشاد

رد اما ، تسا رتاوتم همه اه شرف تفگیم بجاح نبا ، تسا بجاح نبا فرح نامه امش روظنم : داتسا . مینکیم یسررب میدی سر بجاح نبا فرح هب ی تقو هللاش نا . دنتسه فلتخم اءا هون

، تئارق نیب ردّالثم ؟ دشاب تافالتخا زا هونگنیاب هب رطان دناوتیم ثیدح نیاب ینعی : درگاش ؟ دشاب خنس نیاب زا دناوتیم هءاش تئارق . میراد هءاش تئارق

ماما نحل هک تسا نیاب ، مراد «یجی فالتخال انا» تیاور هس-ود زا نم هک یتشادرب : داتسا نیاب دنیوگب دنه اوخم ینعی . تسا یفنم فالتخا نیاب مالسل اهیلع ماما دروخر و مالسل اهیلع هب شا هجل و اءا هک یسک ایآ . میورب ولج تایبدا نیمه اب دیاب . تسین بوخ هک تسا یفالتخا یرگید اما دناوخم یدزی هجل اب وا ، دناوخم تروص نیاب هب ؟ دوشیم مومزم فالتخا ، تسا تروص نیاب اهنیاب و « فالتخال انا » ثیدح نیاب نم . تسا مومزم نیاب هک تفگ ناوتیم . دناوخم یمق هجل اب . دوشیم ثول نآ تایصوصخ زا یضعب موش دراو نآلا رگا . موش دراو ادعب هک ماهتشاذگ ار

[1] ۳۶۳ ص، ج ۸، (ةيمالسإلا - ط) يفاكلا

۷ ص يرايسلا دمحم نب دمحمأ-تءارقلا [2]

ءارقلا تاقببط باتک زا یخرب

زا .تسا هدش هتشون ییاهباتک دندومرف ناشی هک یباب نیا رد .منکیم ضرع ار یایلک تاکن نم یکی .دیامرفب تشاددای ار اهنیا .دناهتفگ رطس دنچ نیا رد ناشی هک ینیمه ینعی .دیج و میدق هرابود .تسا یناد یارب یمیدق باتک نیا .روجاو و روج .تسا ءارقلا تاقببط باتک مهم بابوا زا نیدل مچن دیسلل یناثل دیهشلل نب نسح خیشلا ءزاج رد ،راوناالاراج رد ؛منک دیکأت مه اوخی رسپ ملعالم بحاص هریبک ءزاج ناشی ؛ةفورعلم ءریبکلا ءزاجللاب ینیسرحلا دمحم دیسلل نب دندومرفیم ملعالم بحاص کی و تصش حصف رد .دناه دروآ لصفم ار یناثل دیهش

لوسر دهع نم ءارقلال ردصت نم و نیرقملا و ءارقلا تاقببط باتک اضیأ یوری و نبا نع دانسللاب اضیأ ورمع یبأل ءئامعبرأ و نیثالث و سمخ ءنس یلإ ص هللا شیعب نب دمحم نب دمصلل دبعمحم یبأل یرقملا یلع هتأرق لاق دودولا دبعمحم نب میحرلا دبعمساقلا یبأل یوحنلا یرقملا یلع هتعمس لاق یناسغلا یلع هتعمس لاق مساقلا یبأل نب نامیللس دواد یبأل یلع هتعمس لاق یجرخللا

[1]هفنصم

نم ءارقلال ردصت نم و نیرقملا و ءارقلا تاقببط باتک اضیأ ناشردپ ینعی ؛«یوری و» یناد دوخ .ج.نپ و یس و دص راهچ ؛«ءئامعبرأ و نیثالث و سمخ ءنس یلإ ص هللا لوسر دهع رکذ ار تاقببط مامت لاس نآ ات .هدرک تافو شدعب لاس هن ینعی .هدرک تافو راهچ و لهچ و دصراهچ نع» .دناه دروآ ار دنسأللق ؛«دانسللاب اضیأ» یناد دیعس نب نامثع ینعی ؛«ورمع یبأل» .هدرک **دمحم نب دمصلل دبعمحم یبأل یرقملا یلع** ار تاقببط نیا ؛«هتأرق لاق دودولا دبعمحم نب میحرلا دبعمساقلا یبأل یوحنلا یرقملا یلع هتعمس لاق یناسغلا شیعب نب هک تسا یسک نامه ؛«مساقلا یبأل نب نامیللس دواد یبأل یلع هتعمس لاق یجرخللا دمحم هفنصم یلع هتعمس لاق» .دندیم حیجرت ار وا باتک دش فالخا رگا یدوعس فحصم رد متفگ تسه اهتسد رد الاح .تسا یناد ءارقلا تاقببط باتک یارب یناثل دیهش و ملعالم بحاص دنس نیا ؛« باتک .تسین اهرازفامرن رد .تسین ای تسه هخاباتک رد نآ زا یا هخسن منادیمن نم ؟تسین ای ناشی .تسین باتک نیا اما ،دشاب باتک نیا ات تسه یاهنیمز هک نآرقلا مولع رد مه نآ ،یناد ارچ هک دوب نیا دوب بللج نم یارب هک یزیچ اهنت .میاهدناوخ ار باتک نیا ام هک دنیوگیمن دنراد نیا ارچ هک مدز سدح اچنیا زا .تسا دلج تسیب .«ادلجم نیرشع باتکلا اذه تیار» دیوگیمن ،تسین .تسا یناد ءارقلا تاقببط باتک نیا .هدوب تخس .هدوب میجج نوچ .دندامن باتک

مان ود اب ءارقلا تاقببط باتک ود یبهذآلصا .هدش هتشون روطنیمه ،دیآیم وا زا دعب هب یتقو .رابکلا ءارقلا ءفرعم یرگید و ظافحل ءرکذت یکی .دراد

؟دشابیم نامدوخ لاجر نیمه :درگاش

و تیاور ءامسا یف تایاردلا ءیاهن یکی .دراد باتک ود یرزج نبا .هقبط هب اما ،هلب :داتسا ءارقلا تاقببط یف ءیاهنلا ءیاهن باتک رد و هدرک هصالخ ار نآ اما میرادن هک ار باتک نیا ،تائارقلا

ةياغ رد .رفن نیلوا هدش بلغت نب نابا لثم الثم .تسا هدرؤا ار اهنآ ابفلا فورح بیترت هب و دننکیم عورش ترضح دوخ نامز زا تاقببط رد اما هدرؤا ار ءامسا ابفلا فورح بیترت هب هیاهنلا تسا تروص نیا هب مه یبهذ ءارقلا تاقببط اذل .دنیوگیم ار داتسا و درگاش

تاقببط زا ،مدرک عورش ار مدوخ هیاردلا ةیاهن باتک ادتبا دیوگیم یرزج نبا هیاهنلا ةیاغ همدم رد ینعی .مدرک هفاضانآ هب مه ثلث ود اهنآ ربهوالع و متشادرب مه یبهذ تاقببط زا ،متشادرب یناد هصالخ ار نآ دش میچ سبب زا دیوگیم اما .هیاردلا ةیاهن دش و مدرؤا ار اهنیا دیوگیم .هدش ربارب هس دم دیاب دنراد ناشیا هک یشیامرف رد هک تسا ییاهباتک اهنیا .مروآیم هیاهنلا ةیاغ رد و منکیم .میشاب هتشاد رطن

طافحلا تاقببط .تسا یبهذ زا دعب هک .تسا ۷۸۲ یفوتم یعفاش رالس نبا رابکلا ءارقلا تاقببط رد .دنوشیم طوبرم لصف نیا هب هک دنتسه ییاهباتک اهنیا .یرزج نبا هیاهنلا ةیاغ و یطویس یف لصف ؛تسا احنیا هب طوبرم هک تسه **یلصف** یطویس ناقتال باتک ، ۲۵۱ حفص ،لوا دلج یاج مادک ره هک تسا یبلاطم اهنیا اما .تسا هدام رتاوت عاونا ثحب زونه.ءارقإلاب نیرهتشملا .تسا زاین شدوخ

رد یراذگ هطقن مدع ری ثأت تائارق فالتخا

هتشان تائارق فالتخا ندم آدی دپ رد یری ثأت چه یراذگ هطقن :درگاش

یتائارق فالتخا اما ،هدوب هدرتسگ رایسب هدوب نامز نآ رد هک یتائارق فالتخا دینیبب :داتسا
صصخت ناشرمع یاپ ات رس هک دندوب یناسک ینعی ،هن ،هدش یراذگ رتلیف و هیفصت زا دعب هک
رگید ینعی ،تفر نیب زا اهنیا ،دنداد لیکشت ار کیسالك ءارقا بیترت اهنیا هکنیا زا دعب ،دش
مدناوخ تروص نیا هب ار هتشون نیا نم دیوگب یسک ره هک دوبن نیا لاجم

دوب هدش فالتخا اشنم اهراذگ هطقن نیا مییوگب میناوتم یاهرود هچ رد :درگاش

تسا هدوب یباسح مود نرق رد :داتسا

هتشان فالتخا زا یمهس دصرد دنچ امش رطن هب :درگاش

راک یصصخت یاهدع هک ییاضف رد ،تسا یعامتجا راک نوچ ،هدوب دایز یلیخ اضف نآ رد :داتسا
یزیچان رایسب راک ،تسا یمک راک ،دندنکیم یگدنز عامتجا نطب رد هک یرفن نارازه نیب ،دندنکیم
رثا دعب لاس تسیود رد ،دعب نرق رد ،دندنکیم ءارقا رفن دنچ هب و دنیشن یم صخش کی هک تسا
میوگیم اذل و ،دوب یلیخ مه اهنیا و دوب مهارف یرتسب اهنآ دوخ نامز رد الا و ،دهدیم ناشن ار شدوخ
روطچ نیا دنتفگیم و دندناوخم ،دوب دایز اهنیا مدرم نیب رد ینعی ،تسا اهنآ هب رطان تیاور هک
؟! یناوخم هک تسا ینآرق

دمآیم دوجو هب انعم هب لقن نیا دندرک یمن عامس ار نآرق رگا :درگاش

یعفاش ات هباحص زا ،ماهروآ محفص کی رد ار دهاش هزاود ،دنتسنادیم زیاج آلصا ،هلب :داتسا
شدوخ عراش هک هدوب نیا ناش هدیقع ینعی ،تسا زیاج هک دنتفگیم یتحارهب هک دندوب یناسک
هجوتم کلام رگا [1] دیوگیم مزح نبا متفگ اذل و ،دینک توالث انعم هب ار نآرق امش هک هداد هزاج
هدش ضوع تتین هذ دعب هب دهاجم نبا ییاضق اب امش ،تسین رفاک مدرکیم ضرع ،تسا رفاک دوب
مه کلام دوخ ،دنتسناد یمن رفاک ار اهنیا هک دوب ییاضف رد کلام ،تسا رفاک کلام یاو ییوگیم و
مدیسرپ داتسا زا دیوگیم ،دراد ریسفت بهو نبا ؛...دیسرپ وا زا بهو نبا شدرگاش هکنیا زا دعب
تشاذگ اروش رد رمع هک یرفن شش نآ تفگ دعب ؛؟ دشابن زیاج ارچ تفگ ؟ ینادیم زیاج ار نیا وت
فحصم مهنم دجاو لکل ناک ،دنتشان فحصم همه

تشان باتزاب هدنیآ رد اهنآ قیقدها راک و ءارق نیا تارثا ،دوب تروص نیا هب اضف هکنیا روطنم
نیا دنتفگیم ،دندی دندیم دندوب صصختم هک یناسک دناوخم هابتشا یسک رگا ادعب ینعی
یربط ،دش شومارف همه ،دندوب انعم هب لقن زا ،دندوب یفحصم زایشان تائارق فالتخا اذل ،تسین
ناناملسم ام نیب رد نآلا فرحا ةتس دیوگیم مکحم ،دینیبب ار وا **همدقم** ،هدرک تافو ۳۱۰ لاس رد

رگی د نآل دوب نانام لسم نیب ام زا لبق هک یفرح شش دیوگی می یواحط .دیوگی می مه [یواحط](#) .تسین
امش هب هک تسین دیوگی می ،هدب ناشن ام هب ار اه نآ هک دننکی می حرطم تلق نا لوا .تسین ام نیب
هدش وحم و هتفر نیب زا دیوگی می یربط .مهذب ناشن

؟هدش فیحصت هک تسایاه نآ ناشروطنم :درگاش

برطضم یربط تاملک .دندوب هدروآ فدارم مدرم هک ییاه نآ ینعی دیوگی می اّحیرص یواحط :داتسا
نیب دروم شش نآ هک دنکی می حیرصت یلو .تسا دارم دیوگی می هاک و هدش لزان دیوگی می هاک .تسا
تسین ام

نیم لاعلا بر ه ل ل دمحل او

(۴/ ۱۷۱) مزح نبال ماکحألا [لوصأ یف ماکحألا](#) [1]